

med stort spiritusindhold og jo længere varigheden af konsumtionen, jo større er risikoen for udvikling af alkoholisk skrumpelever.

Overdødeligheden af alkoholisk skrumpelever har en klar sammenhæng med den totale konsumtion af alkoholholdige drikke og varigheden af dette overforbrug.

Såvidt sundhedsstyrelsen bekendt foreligger der intet sikkert om, at overdødeligheden af alkoholisk skrumpelever her i landet skulle være højere i de laveste sociale klasser.

Når alt dette er sagt, må det erkendes, at forbruget af alkohol her i landet i ti års perioden 1963-73 er mere end fordoblet, hvilket i sig selv kunne give anledning til overvejelser.

Der er tilsyneladende ikke tale om noget isoleret dansk fænomen, men om et næsten universelt fænomen. Verdenssundhedsorganisationen WHO har således på sin 28. general-

forsamling i maj 1975 anmodet WHO's generaldirektør om i særlig grad at have opmærksomheden henledt på de sundhedsmæssige og sociale problemer i forbindelse med det stigende alkoholforbrug i mange dele af verden.

Hvad der ligger bag den stigning i alkoholforbruget er der formentlig ingen der har noget éntydigt svar på. For så vidt angår forholdene i Danmark skal jeg prøve at antyde nogle mulige (del)forklaringer.

Ministeriet for skatter og afgifter:

Den almindelig velstandsstigning er en mulig forklaring. Ministeriet for skatter og afgifter har udarbejdet nedenstående oversigt over afgiftsudviklingen fra 1964 til 1976 samt en oversigt over udviklingen i samme tidsrum for timelønnen for industriarbejdere korrigeret efter prisudvikling, men før skat.

Tabel 4.

*Oversigt over
afgiftsudviklingen for spiritus, vin og øl 1964-(sept.) 1976.
(punktafgift + moms i 1974 = 100)*

		1964	1974	1976
Spiritus*)	{ Snaps	100	172	206
	{ Cognac	100	141	168
Vin	{ Fransk bordvin	100	213	264
	{ Portvin	100	196	240
Øl	{ Pilsner øl	100	204	237
	{ Porter øl	100	197	229

Et udtryk for udviklingen i realindkomst (før skat).

	Industriarbejderes timefortjeneste**)	Forbruger- prisindeks***)	Timelønsindeks reguleret efter forbrugerpris- indeks
1964	Øre 882	Indeks 100	100
1974	2974	337	163
1976 (jan. kv.)	3762	427	183

*) Fra 1. maj 1969 skete en omlægning af spiritusbeskatningen. Før havde hovedbestanddelen været en beskatning efter engrosprisens højde. Fra 1. maj 1969 beskattedes spiritus kun efter rumindhold og alkoholstyrke med en lavere afgiftssats for akvavit og en højere for anden spiritus. Det betød en afgiftslettelser for de dyrere spirituosa.

**) Inkl. tillæg, bortset fra overtidstillæg og sygedagpenge.

***) For varer og tjenester/inkl. bolig.

Dansk medlemskab af EF vil ikke på nuværende tidspunkt være til hinder for en ændring af den danske spiritusafgiftsstruktur, men

på længere sigt er der planer om en harmonisering af spiritusafgifterne inden for EF, og til den tid, hvor en sådan harmonisering eventuelt